

Kommunstyrelsen

Motionssvar om inventering och restaurering

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Bifalla motionen.
2. Hänföra frågan om finansiering till arbetet med budget- och verksamhetsplan 2022.

Ärendet

Folke Nyström (MP) har i en motion den 10 juli 2018 föreslagit att Timrå kommun själva eller i samarbete med intresserade natur- och/eller fiskeorganisationer ska genomföra en inventering av mindre vattendrag och förekomst av vandringshinder. Motionslämnaren vill att en handlingsplan upprättas med en prioritering av vilka åtgärder som behöver genomföras för att återställa ett naturligt flöde i vattendragen samt genomföra dessa.

Motionslämnaren framhåller att det finns ett antal mindre vattendrag i kommunen som är modifierade och där det finns olika vandringshinder för fisk och andra vattenlevande organismer. Det kan vara gamla dammar för kvarnar, elproduktion eller andra anordningar från timmerflottningsepoken. Förekomst av vandringshinder påverkar möjligheterna för fisk och andra vattenlevande organismer att vandra fritt, fiskens möjlighet till reproduktion och den biologiska mångfalden i vattnen. Att inventera kommunens vattendrag och genomföra åtgärder för att återställa ett naturligt flöde skulle vara till gagn för den biologiska mångfalden, gynna sportfisket och bidra till besöksnäringens tillväxt i kommunen.

Angående finansiering konstaterar miljö- och byggkontoret följande. Tidigare utredning visar att om ambitionsnivån ska höjas och det ska vara möjligt att ta fram en fiskeplan som omfattar alla vattendrag så behöver resurser tillföras samhällsenheten och att arbetet prioriteras annorlunda.

Ärendets tidigare behandling

I KF 2018-09-24 § 130 beslutade kommunfullmäktige att remittera motionen till kommunstyrelsen för yttrande. I tjänsteskrivelse 2018-11-14 föreslog samhällsenheten kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att yrka bifall till motionen förutsatt att medel tillförs för framtagandet av fiskeplanen. I KS § 358 2018-12-04 beslutade kommunfullmäktige att återremittera ärendet till miljö- och byggkontoret för vidare utredning av ev finansiering.

Beslutsunderlag

Motion från Folke Nyström (MP)

Protokollsutdrag till
Miljö- och byggkontoret
Folke Nyström (MP)

Exp / 2020

Samhällsenhetens överväganden

Timrå kommun har sedan mitten av 2000-talet planerat och genomfört biologisk återställning i Ljustorpsån och Mjällån. Arbetet har delvis finansierats med EU-medel, LONA-medel (lokala naturvårdssatsningen), statligt fiskevårdsbidrag från Länsstyrelsen Västernorrland och genom Nokås-medel (stöd till natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen) från Skogsstyrelsen.

Restaureringsarbetet har i huvudsak koncentrerats till Ljustorpsån och Mjällån men vissa insatser har även genomförts i biflödena Stenbitbäcken, Edstabäcken och Hamrebäcken. I början av 2000-talet utfördes även biotopkartering och biologisk återställning i Merlobäcken. Biologisk återställning har skett i samarbete med representanter från fiskevårdsområdena för Ljustorpsån och Timrådalen samt Storöringens fiskeklubb. Syftet har varit att återskapa naturliga ekosystem med fungerande reproduktionsområden och uppväxtmiljöer för fisk och andra vattenlevande organismer.

Förutom den biologiska återställningen i Ljustorpsån och Mjällån har kommunen under de senaste åren också arbetat tillsammans med Storöringens fiskeklubb med mindre kustmynnande vattendrag. Vilket har mynnat ut i att översiktliga biotopkarteringar och mindre åtgärder har kunnat genomföras i Sågbäcken, Bäckundsäcken och Sörån i fiskeklubbens regi. Under 2015 utförde kommunen en inventering av vandringshinder i Norrån och Sörån. För närvarande medverkar kommunen i Storöringens fiskeklubbs projekt Merlobäcken - Vattenvård för framtiden.

Eventuell finansiering/Uppskattad tidsåtgång

Redan inledningsvis under denna rubrik medges ett misslyckande med att ge konkret svar på finansieringsfrågan. Som mycket annat omfördelas statliga medel medan andra medel fryser inne och Jordbruksverket meddelade stopp för vissa stöd 9 april. Bland annat stoppades stöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer. Hur framtida stöd inom kommande landsbygdsprogram ser ut är fortfarande oklart.

I Timrå kommun finns ingen fiskevårdsplan eller fiskeplan som omfattar alla vattendrag. Förutom att vara ett verktyg för prioritering av biologiska återställningsåtgärder kan en fiskeplan vara ett viktigt underlag i kommunens planering. Det är troligtvis möjligt att söka LONA-medel för att ta fram en fiskeplan, bidraget motsvarar 50 procent av bidragsberättigade kostnader. Det går även att ansöka om medel för konkreta åtgärder upp till 100 procent. Jämfört med förvaltningens övervägande 2018-11-14 i ärendet är det fortfarande så att om ambitionsnivån ska höjas och det ska vara möjligt att ta fram en fiskeplan som omfattar alla vattendrag så behövs antingen att pågående insatser omprioriteras eller att ytterligare resurser tillförs.

Till detta övervägande gör förvaltningen följande uppskattning av den tidsåtgång som i vart fall torde krävas för att ta fram en fiskeplan som omfattar alla vattendrag:

- Start, bemanning, ansvarsfördelning, avgränsning och precisering av uppdraget, den som ska göra jobbet, 1 v,

- Start, bemanning, ansvarsfördelning, avgränsning och precisering av uppdraget, övriga deltagare, totalt 1 v,
- Undersöka möjligheterna för att söka bidrag för arbetet, 1 v,
- Söka bidrag för arbetet med uppföljning, 1 v,
- Identifiering av vattendragen, 1 v,
- Kart- och flygbildsstudier i övrigt av vattendragen, 1 v,
- Arkiv- och litteraturstudier, 1 v,
- Fältkontroll, 2 v,
- Sammanställning av fältdokumentation, 1 v,
- Sammanställning och utdrag ur insamlade dokument, 1 v,
- Bearbetning av materialet, 1 v,
- Renritning av kartor och figurer, 1 v,
- Övrigt GIS-arbete såsom intern- och nätpresentation, 1 v,
- Rapportskrivning, 2 v,
- Granskning, två granskare, totalt 1 v,
- Projekt- och beslutsmöten, alla, totalt 1 v,
- Presentation, 1 v,
- Fortsatt presentation och oförutsedda händelser, 1 v,

Summa 20 veckor, vilket motsvarar 250 – 300 tkr i kostnader.

Uppskattningen förutsätter en tydlig avgränsning samt att på förhand bedömd omfattning stämmer.

Arbetet kan med fördel delas upp på två eller flera år. Minst en gång per år bör en utvärdering göras och dess omfattning etc. bedömas samt vid behov revideras eller justeras.

SAMHÄLLENHETEN

Klas Lundgren
Förvaltningschef